

Predkladacia správa

Na základe Uznesenia vlády SR č. 20 zo dňa 15. januára 2025 vo vzťahu k úlohe C.8., predkladá Ministerstvo zdravotníctva SR na rokovanie vlády SR informatívny materiál s názvom *Vyhodnotenie Návrhu znenia poslednej revízie textu Medzinárodných zdravotných predpisov vrátane rizík spolu s odbornými a právnymi aspektami odmietnutia*.

Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR), Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVaEZ SR) a Ministerstvo spravodlivosti SR (MS SR), spoločne preskúmali revíziu Medzinárodných zdravotných predpisov prijatú v roku 2024 (IHR 2024) z právneho aj odborného hľadiska. Po vzájomných konzultáciách však **nebola dosiahnutá zhoda na jednotnej pozícii k materiálu**.

Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR identifikovali, že odmietnutie IHR 2024 bude mať negatívne dopady pre SR, osobitne vo vzťahu k výmene informácií, odporúčaní a liečebných postupov, čím by sa znížila pripravenosť SR na zdravotné krízy. Rovnako je pravdepodobné, že SR bude vystavená oneskorenej detekcii prenosných ochorení a preťaženiu zdravotného systému. Rovnako, SR nebude mať prístup k mechanizmom WHO na spravodlivé a včasné pridelovanie vakcín a liekov, čím bude SR odkázaná na sekundárny trh s rizikom nedostatku životne dôležitých prostriedkov. Okrem toho, SR nebude môcť využívať poradenstvo ani technickú pomoc WHO pri implementácii IHR z roku 2005 ani nebude mať nárok na podporu z nového Koordinačného finančného mechanizmu, určeného, napríklad, na budovanie skladov zdravotníckeho materiálu, rozšírenie kapacít PCR laboratórií, zriaďovanie centier biologickej bezpečnosti či vývoj vakcín. MZVaEZ SR upozorňuje, že by SR mohla byť vystavená **Konaniu o porušení povinnosti (tzv. infringementu) podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)** zo strany Európskej komisie.

Ministerstvo spravodlivosti SR upozorňuje na to, že prijatie IHR z roku 2024 bolo v rozpore s článkom 55 ods. 2 IHR, pretože generálny riaditeľ neoznámil navrhované zmeny a doplnenia zmluvným štátom najmenej štyri mesiace pred ich plánovaným prijatím. V analýze MS SR poukazuje na tie ustanovenia IHR, ktoré majú negatívne dôsledky na záväzky SR vyplývajúce z Európskeho dohovoru pre ľudské práva (EDLP) a ďalších medzinárodných ľudsko-právnych dokumentov. MS SR kritizuje právomoci zverené generálnemu riaditeľovi WHO vyhlasovať pandemické núdzové stavy aj pri hypotetických hrozbách, bez súhlasu štátov, ktoré majú právne záväzné dôsledky pre štáty a môžu viesť k vyhláseniu vnútroštátnych núdzových stavov bez záruk požadovaných podľa EDLP. MS SR upozorňuje aj na závery pripojenej analýzy nezávislej expertky, podľa ktorej režim IHR oslabuje národnú suverenu, demokratickú kontrolu a ochranu ľudských práv. Ďalej kritizuje, že WHO získava rozhodujúce slovo v oblasti verejného zdravia, financovania, schvaľovania liekov a zavádzania digitálnych certifikátov, no bez právnej zodpovednosti. Analýza poukazuje aj na to, že štáty budú nútené budovať trvalú pandemickú infraštruktúru na úkor iných zdravotných priorít.

Nakoľko sa spolugestorom nepodarilo dosiahnuť zhodu na znení vyhodnotenia poslednej revízie IHR z 2024, **predkladá minister zdravotníctva SR** na rokovanie vlády SR iniciatívny

materiál s **návrhom Uznesenia** za účelom získania nezávislých odborných právnych stanovísk k revidovanej verzii IHR z roku 2024 vo vzťahu k Rozhodnutiu Rady (EÚ) č. 2025/1129 z 26. mája 2025.